

Lublin, 4 sierpnia 2020 r.

RIO – II – 600/20/2020

Pan Piotr Dragan

Wójt Gminy

ul. Rynek 35

21 - 580 Wisznice

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 5 maja do 24 czerwca 2020 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wisznice. Protokół kontroli podpisano 3 lipca 2020 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie ogólnoorganizacyjnym:

1.1. Niezatrudnienie sekretarza gminy – str. 3 protokołu.

Podjąć działania mające na celu zatrudnienie sekretarza gminy, mając na uwadze przepisy art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Dokonanie zapisu w księgach rachunkowych niezgodnie z dowodem księgowym – str. 11-12 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na bieżąco, na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

2.2. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości, polegające na:*

- *sporządzeniu kilkunastu sprawozdań Rb-28S Urzędu Gminy za 2019 r. (odrębnych dla każdego dziennika częściowego),*
- *wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S za 2019 r. – zawyżonej kwoty zobowiązań,*
- *wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za 2019 r. – zawyżonej kwoty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (o 8 zł) i zaniżonej kwoty należności z tytułu odsetek (o 6.485 zł),*
- *wykazaniu – w zbiorczych sprawozdaniach Rb-27S i Rb – 28S za 2019 r. – niektórych danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych,*
- *wykazaniu – w sprawozdaniach Rb-27S za 2017 r., 2018 r. i 2019 r. – zawyżonych skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie kwot umorzonych i rozłożonych na raty odsetek od zaległości podatkowych (odpowiednio o: 3.044 zł, 2.036 zł, 7.761 zł),*
- *zawyżeniu – w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2017 r., 2018 r. i 2019 r. – skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w podatku od środków transportowych (odpowiednio o: 18.311 zł, 12.311, 6.311 zł), a w sprawozdaniu Rb-PDP za 2019 r. w podatku od nieruchomości (o 2.141 zł), przez wykazanie kwot wynikających z decyzji w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowych wydanych i doręczonych w 2016 r. i w 2018 r.,*
- *wykazaniu – w zbiorczym sprawozdaniu Rb-N za 2019 r. – danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych – str. 11-17, 31-32 protokołu.*

Jednostkowe sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym, w tym sporządzać jedno jednostkowe sprawozdanie Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” za dany okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.).

Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego gminy, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia.

Zbiorcze sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek danego rodzaju, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

W sprawozdaniach Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” i Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać kwoty dotyczące skutków decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty zaległości podatkowych za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP za 2017 r., 2018 r. i 2019 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 powołanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2.3. *Wykazanie – na koniec 2019 r. – nieprawidłowego salda na koncie 030 „Długoterminowe aktywa finansowe” i nieujawnienie tego faktu w trakcie inwentaryzacji – str. 18-19 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na koniec każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. *Przypadki niesprawdzania deklaracji podatkowych na 2020 r., o czym świadczy nieopodatkowanie budowli i użytków rolnych – str. 22-26 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się wątpliwości, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Grunty opodatkowywać na podstawie danych wynikających z ewidencji geodezyjnej, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 276 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 5 ust. 1 pkt 1 a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Grunty i budowle, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki dla tej kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 oraz art. 1a ust. 1 pkt 2-3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, natomiast użytki rolne zajęte na prowadzenie tej działalności opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.2. Niewystawianie tytułów wykonawczych dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Niepodejmowanie działań mających na celu ustalenie następców prawnych dłużnika – str. 32-34 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 tej ustawy.

W przypadku ustalenia, że dłużnik nie żyje, nieuregulowane zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dochodzić od spadkobierców, po wydaniu i doręczeniu im decyzji o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców, stosownie do przepisów art. 100 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.).

3.3. Wypłacenie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za nieprawidłowo ustaloną liczbę dni (zawyżono o kwotę 2.648,01 zł). Nieudzielenie pracownikowi niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za poprzedni rok w terminie ustawowym – str. 37 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, zgodnie

z przepisami art. 171 § 1 stawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 154 § 1, art. 155^{2a} § 1 i § 2 i art. 155³ § 1 tej ustawy.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 Kodeksu pracy.

Rozważyć wystąpienie do osób o zwrot nadpłaconej kwoty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy.

3.4. Przyjęcie do podstawy odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za czas strajku wyłącznie wynagrodzenia zasadniczego – str. 42 protokołu.

Do podstawy odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za okres strajku przyjmować składniki wynagrodzenia wskazane w przepisach art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215), w związku z przepisami art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 123).

Skorygować kwoty odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za czas strajku.

3.5. Nieprawidłowe ustalenie średniorocznej liczby etatów nauczycieli stażystów i kontraktowych, co skutkowało zawyżeniem wypłaconych dodatków uzupełniających – str. 43-44 protokołu.

Średnioroczną strukturę zatrudnienia nauczycieli ustalać się na podstawie średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, uwzględniając tę liczbę w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania i nie uwzględniając, proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, 6 i 8 rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1303).

Dokonać przeliczenia jednorazowych dodatków uzupełniających za 2019 rok, wypłaconych nauczycielom oraz rozważyć wystąpienie o zwrot nadpłaconych kwot lub ich wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy

3.6. *Niewypłacanie nauczycielowi dodatku za wychowawstwo w okresie od października 2019 r. do maja 2020 r. – str. 44 protokołu.*

Wynagrodzenie nauczycielom wypłacać w wysokości ustalonej przez pracodawcę, zgodnie z pismami ustalającymi to wynagrodzenie, w związku z przepisami art. 94 § pkt 5 ustawy Kodeks pracy.

3.7. *Nieprawidłowe udzielenie w 2019 r. dotacji dla publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez stowarzyszenie, w wyniku:*

- *błędno obliczenia wskaźnika zwiększającego i niezaktualizowania dotacji na ucznia niepełnosprawnego (co skutkowało zaniżeniem dotacji o łączną kwotę 18.673,24 zł),*
- *niewystąpienia do najbliższej gminy o informacje niezbędne do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli (na początek roku i przed miesiącem pierwszej aktualizacji), a w konsekwencji udzielenie dotacji dla uczniów innych form wychowania przedszkolnego (od stycznia do października) w oparciu o podstawową kwotę dotacji z poprzedniego roku,*
- *nieterminowego przekazania części dotacji za styczeń – str. 57-71 protokołu.*

Wskaźnik zwiększający wysokość dotacji dla szkół publicznych obliczać zgodnie z przepisami art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17 z późn. zm.), przyjmując do jego wyliczenia wszystkie wydatki bieżące na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, zgodnie z art. 9 i art. 14 ust. 1 w związku z przepisami art. 25 ust. 1 ustawy.

Aktualizacji dotacji dokonywać w sposób i terminach określonych w art. 43-45 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, z uwzględnieniem ograniczeń wzrostu lub spadku części dotacji, o którym mowa w art. 43 ust. 5 tej ustawy.

Dotacje dla szkół publicznych za styczeń przekazywać w terminie do dnia 20 stycznia, zgodnie z przepisami art. 34 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Przeliczyć dotacje za 2019 rok i ustalić prawidłową ich wysokość.

3.8. *Nieogłoszenie – w Biuletynie Informacji Publicznej – informacji o wskaźniku zwiększającym na 2019 r. – str. 68 protokołu.*

Ogłaszać – w Biuletynie Informacji Publicznej – informacje wymagane przepisami art. 46 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w tym o wskaźniku zwiększającym, o którym mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 8 tej ustawy (art. 46 ust. 1 pkt 3).

4. W zakresie gospodarki mieniem:

4.1. *Nieprawidłowości w zakresie gospodarki mieniem komunalnym, polegające na:*

- *niezamieszczaniu – na stronach internetowych Urzędu Gminy – wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży,*

- *nieuzasadnionym zawarciu – w ogłoszeniach o przetargach nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości – warunków przetargowych, które mogły być spełnione tylko przez ograniczoną liczbę osób,*
- *niesporządzeniu wykazów lokali użytkowych przeznaczonych do oddania w najem,*
- *zawieraniu kolejnych umów najmu na czas oznaczony – bez zgody Rady Gminy – str. 75-77 protokołu.*

Podawać do publicznej wiadomości – przez zamieszczenie na stronach internetowych Urzędu Gminy – wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.).

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 cytowanej ustawy, mając na uwadze jej przepisy art. 35 ust. 1b.

W przypadku gdy określone warunki przetargowe mogą być spełnione tylko przez ograniczoną liczbę osób nieruchomości komunalne zbywać w formie przetargu ograniczonego, stosownie do przepisów art. 40 ust. 1 pkt 2 i 4 i ust. 2a i 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Występować do Rady Gminy o zgodę na zawarcie umów dzierżawy nieruchomości, w przypadku gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, zawierana jest kolejna umowa, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Zastępca Prezesa
Piotr Prystupa

Do wiadomości:

Rada Gminy Wisznice